

- Целепидис. - Автореферат диссертации на соискание ученой степени кандидата культурологи. - Москва, 2009. - 30 с.
4. Щурина, Ю.В. Интернет-мемы как средство межкультурной коммуникации / Ю.В. Щурина // Известия Волгоградского государственного педагогического университета. - 2013.- № 6 (81). С. 34-38.

Світлана Аверіна, Лілія Криворучко
Одеський національний політехнічний університет,
Одеса, Україна

ОСОБЛИВОСТІ КЛАСИФІКАЦІЇ МАЛИХ ГРУП

Авторами представлено різні підходи до проблем класифікації малих груп в сучасній комунікативістиці. Ґрунтуючись на параметрах малої групи, зроблено відповідні висновки.

Ключові слова: мала група, групові норми, групові процеси внутрішня структура, система неформальних ролей, композиція групи.

Авторами представлены различные подходы к проблемам классификации малых групп в современной коммуникативистике. Основываясь на параметрах малой группы, сделаны соответствующие выводы.

Ключевые слова: малая группа, групповые нормы, групповые процессы внутренняя структура группы, система неформальных ролей, композиция группы.

The authors have presented different approaches to the problems of classification of small groups in modern Communicativistics. Based on a small group of parameters, appropriate conclusions.

Keywords: small group, group norms, group processes the internal structure of the group, the system of informal roles, group composition.

Питання комунікації в малих групах на цей час залишається досить актуальними в українській комунікативістиці. І в зарубіжних, і в вітчизняних дослідженнях з теорії соціальних комунікацій не існує достатньої кількості глибоких змістовних робіт, присвячених вивченню групових комунікацій, зокрема, комунікацій в малих групах.

Малою групою більшість фахівців називають невелику кількість людей, які добре знають один одного і постійно взаємодіють між

собою. Існує певна кількість визначень малої групи в літературі з комунікативістики. Але найбільш загальне визначення малої групи представлено в базовому підручнику «Основы теории коммуникации» під ред. проф. М.А.Василика: «малая группа – это немногочисленная по составу группа, члены которой находятся в непосредственном личном общении, объединены общей социальной деятельностью, что является основой для возникновения эмоциональных отношений, групповых норм и групповых процессов».[5;389]

Найчастіше автори вказують на такі ознаки малої групи:

- контактність - можливість кожного члена групи регулярно спілкуватися, обмінюватися інформацією;
 - цілісність - соціальна і психологічна спільність індивідів;
 - стабільність складу, яка обумовлена перш за все, індивідуальною неповторністю і незамінністю учасників;
 - стійкість взаємодії;
 - наявність внутрішньої структури - системи неформальних ролей і статусів, норм і правила поведінки тощо;
 - задоволення особистих запитів через приналежність до групи.
- [4,5]

Як визначає ряд авторів, груповій комунікації крім багатьох закономірностей, властивих міжособистісній комунікації, притаманні специфічні для цього типу комунікацій феномени. До них відносять сукупність позицій членів групи щодо отримання й зберігання значимої для групи інформації, груповий вплив і ступінь ідентифікації людини з групою, прийняття групового рішення, тобто обговорення важливих проблем, які потребують пошуку й вироблення групового рішення.

Певна кількість публікацій, присвячених комунікаціям в малих групах, досліджуює їх з точки зору соціальної психології. Зокрема, у підручнику Л.Р.Кричевського «Социальная психология малой группы» представлені данні світового досвіду розробки проблематики центральної області соціальної психології - психології невеликих людських об'єднань, або як звикли їх називати - малих груп. У великому переліку розділів сучасної соціально-психологічної науки малі групи, безсумнівно, посідають особливе місце. Це не тільки найстаріша, а й, за твердженням автора, область соціальної психології, яка найбільш інтенсивно розробляється. Ось уже десятиліття проблеми групової психології знаходяться в центрі уваги дослідників багатьох

країн. Число публікацій за результатами їх роботи давно перевищила п'ятизначне число. [1]

Відомий дослідник з проблем соціальної психології Г. М. Андрєєва виділяє наступні параметри групи:

- композиція (або її склад);
- структура;
- процеси;
- норми та цінності;
- система санкцій.

Як зазначає автор, до думки якого ми приєднуємося, кожен з цих параметрів, може набувати зовсім різного значення залежно від типу досліджуваної групи. Так, наприклад, склад групи може бути описаний по-різному, залежно від того, наскільки значимі в тому чи іншому випадку, наприклад, вікові, професійні чи соціальні характеристики членів групи. У зв'язку з різноманіттям типів реальних груп не може бути дано єдиний універсальний рецепт опису складу групи. Отже, в кожному конкретному випадку починати треба з того, яка реальна група вибирається в якості об'єкта дослідження (виробничий відділ, шкільний клас, спортивна команда чи виробнича бригада). Іншими словами, залежно від типу діяльності ми відразу задаємо деякий набір параметрів для характеристики складу, з яким дана група пов'язана. Природно, що особливо сильно розрізняються характеристики великих і малих соціальних груп, і їх слід вивчати окремо.

Таким чином, спираючись на параметри малої групи, виділені Г.М.Андрєєвою, можна зробити наступні висновки:

1. Композиція групи - це сукупність характеристик членів групи, важливих з точки зору соціального аналізу групи як єдиного цілого. Такими характеристиками можна вважати, наприклад, чисельність, національність або соціальне становище членів групи, її віковий або статевий склад тощо.

2. Структура групи - це функції, які виконують окремі члени, а також особливості міжособистісних відносин в ній. Сучасні дослідники виділяють наступні структури: переваг (соціометрична структура), влади і комунікацій[3].

3. Групові процеси - це такі показники динаміки групи, як процес розвитку і згуртування групи, групового тиску, вироблення рішень.

4. Статус (або позиція) - це сукупність психологічних характеристик людини, які і визначають його місце в групі і те, як його

будуть сприймати інші члени. Статус реалізується через систему ролей (або різних функцій), які людина повинна виконувати відповідно до свого становища в групі.[2]

Зауважимо, що у кожній групі по відношенню до кожного її члена є певна система очікувань щодо його поведінки, яка будується на основі групових норм і правил та контролюється через групові санкції. Поведінка, що відповідає зразкові, заохочується, а що не відповідає - не приймається, відторгається або карається групою. На думку А.Н.Лутошкіна, спілкування у малих групах передбачає існування між членами групи системи спільних моральних норм, цінностей, поглядів, а також дотримання статуту компанії. Між членами малої групи, що займають різні рівні ієрархії, як правило, існують складні індивідуальні, нерівнозначні відносини. Всередині сформованої малої групи існує певна ієрархія відносин і певний розподіл ролевих функцій, займаних її членами. Зокрема, у багатьох типах груп розрізняються роль неформального лідера і роль керівника або менеджера. Різниця між їх позиціями полягає в тому, що лідер визначає напрямок руху, мотивує членів групи, розробляє графіки роботи, стежить за їх виконанням, контролює досягнення проміжних результатів, оформлює результати роботи. Також автор зазначає, що діяльність менеджерів вищого рівня за визначенням повинна містити елементи лідерства[4].

Зроблені висновки стануть базою, на яку буде спиратись автор даної статті при написанні дипломного дослідження на тему «Врахування міжгрупових відносин при формуванні команди інформаційної служби компанії».

Література

1. Андреева Г.М. Социальная психология. / Г.М.Андреева [Електронний ресурс]. - Режим доступа: http://studme.org/11750204/menedzhment/kommunikatsii_malyh_grupah. (Дата обращения 04.02.2016)
2. Кричевский Р. Л., Дубовская Е. М. Социальная психология малой группы: Учебное пособие для вузов. - М.: Аспект Пресс, 2001.— 318 с.
3. Коммуникация в малых группах / Сост. Ж.В.Николаева. [Електронний ресурс]. - Режим доступа: <http://prinfo.ru/modules/Articles/article.php?storyid=68&storypage=9> (Дата обращения 03.02.2016)

4. Лутошкин А.Н. Эмоциональные потенциалы коллектива. М.: Педагогика, 1988. - 128с.
5. Основы теории коммуникации: Учебник под. ред. проф.Василика М.А. – М.: Гардарики, 2003. - 615с.

Наталя Філіппова
Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв
Київ, Україна

СИСТЕМА МЕДИЧНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ В УКРАЇНІ У КОНТЕКСТІ ГАЛУЗЕВОГО ДОКУМЕНТОЗНАВСТВА

Анотація: Автором проаналізовано наукові публікації у фахових періодичних виданнях і збірниках матеріалів науково-практичних конференцій та навчальні посібники, присвячені окремим аспектам розвитку галузевого документознавства, у контексті вивчення системи медичної документації в Україні.

Ключові слова: система медичної документації, галузеве документознавство, управління документацією, інформатизація.

Аннотация: Автором проанализированы научные публикации в профессиональных периодических изданиях и сборниках материалов научно-практических конференций и учебные пособия, посвященные отдельным аспектам развития отраслевого документоведения, в контексте изучения системы медицинской документации в Украине.

Ключевые слова: система медицинской документации, отраслевое документоведение, управление документацией, информатизация.

Annotation: The author analyzed scientific publications in professional journals and collections of materials of scientific conferences and studies devoted to specific aspects of the industry record studies in the context of invest in learning the system of medical records in Ukraine.

Key words: system of medical records, industry record studies, records management, informatisation.

Серед важливих напрямів сучасного українського документознавства вагоме місце посідає галузеве документознавство, обґрунтоване М. С. Слободяником. Відомим і авторитетним діячем освіти і науки, доктором історичних наук, професором було визначено перспективність розвитку галузевого документознавства, характерною особливістю якого є ґрунтовний аналіз особливостей змісту конкретної